

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΛΑΘΩΝ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Φωτεινή Βαλσαμίδου¹, Αγγελική Μουζάκη¹ & Αθανάσιος Πρωτόπαπας²

¹ Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Κρήτης

² Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου, Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά»

Εισαγωγή και σκοπός της μελέτης

Σκοπός της διαχρονικής αυτής μελέτης ήταν η περιγραφή των συχνότερων τύπων ορθογραφικών λαθών στα οποία υποπίπτουν μαθητές του δημοτικού σχολείου με τυπική αναγνωστική επίδοση και η διερεύνηση της σταθερότητάς τους στο χρόνο. Η μελέτη επικεντρώνεται στη περιγραφή της συχνότητας και σταθερότητας ορθογραφικών λαθών που σημειώθηκαν από 58 μαθητές μέσης αναγνωστικής επίδοσης ($\pm .5 z$) οι οποίοι φοιτούσαν στις Β'-Στ' τάξεις 16 σχολείων Κρήτης και Αττικής κατά τη διάρκεια τριών διαδοχικών ετών. Η ομάδα των μαθητών επιλέχθηκε με βάση τις αναγνωστικές επιδόσεις τους στις κλίμακες TORP-5 και TORP-6.

Εργαλεία

Δοκιμασία ορθογραφικής δεξιότητας που περιλαμβάνει 60 λέξεις (Μουζάκη, Πρωτόπαπας, Σιδερίδης & Σίμος, 2007). Για την εκτίμηση της ικανότητας αποκωδικοποίησης και αναγνώρισης λέξεων χορηγήθηκαν δύο κλίμακες του TORP (Test of Reading Performance-TORP, Padeliadou & Sideridis, 2000) με τις οποίες εκτιμήθηκε η ακρίβεια στην ανάγνωση λέξεων (TORP-5) και ψευδολέξεων (TORP-6).

Γενικές κατηγορίες λαθών

Φωνολογικά λάθη. Παραγωγή λέξης ή ψευδολέξης με διαφορετική φωνολογία από τη σωστή.

Ιστορικά-Οπτικά λάθη. Αλλοίωση του τρόπου γραφής (η οποία βασίζεται ιστορικά στην ετυμολογία) χωρίς όμως παραφθορά της φωνολογίας.

Γραμματικά λάθη. Παραβίαση γνωστού κανόνα. Θεωρείται πως υποδεικνύουν ελλιπή γνώση μορφολογικών κανόνων.

Τονικά λάθη. Λάθη παράλειψης κύριου τόνου, λάθος θέση τόνου, και παρουσία επιπλέον τόνου.

Ο αριθμός των λαθών σε κάθε μέτρηση διορθώθηκε ως προς τον αριθμό των ευκαιριών που είχε ο κάθε μαθητής να υποπέσει σε κάθε τύπο λάθους (ανάλογα δηλαδή με τις λέξεις που προσπάθησε να γράψει).

	B	Γ	Δ	E	Στ
1η	38	14	6		58
2η		36	14	6	56
3η			38	14	5
	38	50	58	20	5

Φωνολογικά Λάθη		Τονικά Λάθη	
M1	M2	M1	M2
M2	,196	M2	,127
M3	,264	M3	,204
	-,016		,345

Ιστορικά Λάθη		Γραμματικά Λάθη	
M1	M2	M1	M2
M2	,420	M2	,509
M3	,215	M3	,430
	,669		,804

Δείκτης Γραμμικής Τάσης			
	F	df	p
Ιστορικά	16,594	1,45	,000
Γραμματικά	21,044	1,45	,000

Αποτελέσματα

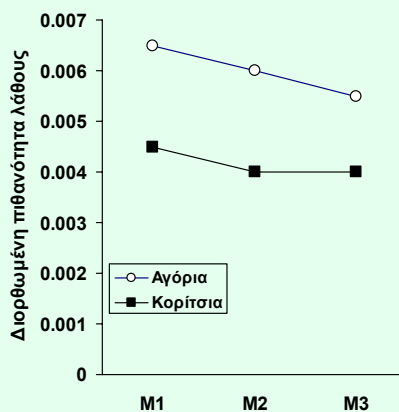
Μεγαλύτερη σταθερότητα στο χρόνο εμφανίζουν τα Γραμματικά και τα Ιστορικά-Οπτικά λάθη. Συστηματική, γραμμική τάση βελτίωσης συχνότητας εμφανίζουν μόνο οι δύο αυτές κατηγορίες λαθών.

Συζήτηση

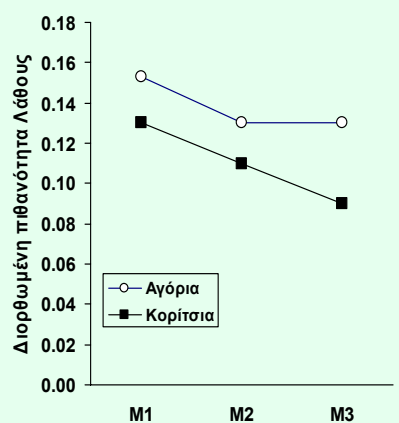
Οι μαθητές με τυπική αναγνωστική επίδοση τείνουν να μειώνουν σημαντικά τα ορθογραφικά λάθη που κάνουν όσο προχωρούν στην επόμενη τάξη του δημοτικού.

Το εύρημα αυτό συμφωνεί με αποτελέσματα από αντίστοιχες μελέτες των Αϊδίνη & Παράσχου σύμφωνα με τα οποία η ορθογραφική ικανότητα αναπτύσσεται όσο οι μαθητές μεγαλώνουν και προχωρούν στις επόμενες τάξεις του Δημοτικού (Αϊδίνης & Παράσχου, 2004). Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι οι μαθητές όσο μεγαλώνουν κατακτούν νέες στρατηγικές για τη διεκπεραίωση τόσο της ανάγνωσης όσο και της γραφής των λέξεων. Συγκεκριμένα, στην Α' δημοτικού τα παιδιά κάνουν χρήση της φωνολογικής στρατηγικής (βλ. επίσης και Πόρποδας, 1992), στη Β' τάξη εμφανίζεται η μορφολογική στρατηγική παράλληλα με τη φωνολογική, ενώ από τη Γ' τάξη είναι πλέον σαφής η επικράτηση της μορφολογικής στρατηγικής (Διακογιώργη & Μαμωνά, 2004).

Φωνολογικά Λάθη

Ιστορικά/Θεματικά Λάθη

Γραμματικά Λάθη

